

МОДЕРНО ПТИЦЕВЪДСТВО

ИЗДАНИЕ НА ПТИЦЕВЪДНИТЪ Д-ВА ВЪ БЪЛГАРИЯ
Vereinsblatt Bund Bulgarischer Gefügelzucht — Vereinigungen.

Годишенъ абонаметъ 40 лева предплатени.

За д-ва, кооперации, учреждения, читалища, ученици,
трудоваци и войници 35 лева.

Обявления и реклами се приематъ по споразумение.

Всичко което се отнася до списанието да се изпраца до
редакцията — Плѣвень.

Редакторъ М. Ц. Цоневъ.

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Вмѣсто програма. 2. Птицевъдното движение въ България — Хр. Ц. Цоневъ 3. Ролята на птицевъднитѣ д-ва — Д-ръ Сим. Игнатовъ. 4. Болести по домашнитѣ птици — Д-ръ Сим. Игнатовъ. 5. Златни правила за естественото лупене — М. Ц. Ц. 6. Яйца за насаждане — И. Шерцель. 7. Пуйката като мжтачка 8. Износътъ на кокошки и яйца — Х. И. 9. Сведение за пазаря у насъ и чужбина. 10. Развитието на износа на яйца въ другитѣ страни. 11. Дружественъ и кооперативенъ животъ

Вмѣсто програма.

Интереса къмъ стопанскитѣ въпроси у насъ, колко години насамъ, особено следъ войнитѣ голѣмъ.

Основаха се и се списватъ много списания, имаме богата брошурна литература по земледѣлието и клоновѣтѣ му, по скотовѣдството и пр. Не отказваме, че въ тѣхъ често е застѣпянъ и дребния отрасълъ Птицевѣдството, който отъ день на день добива по-голѣма важностъ за нашето земледѣлско стопанство и много градски домакинства, но това е ставало и става само до толкова доколкото това позволяватъ колонитѣ на списанието, да става отзивъ на интересни стопански констатации.

Извѣстно е, че крѣжката черупка на яйцето отъ българската кокошка запази цѣлната на нашия левъ и презъ 1925 год. се внесе за 812 милиона лева чужда валута а презъ 1927 год.—830 милиона лева срѣщу изнесени яйца, а само презъ послѣдната година отъ износъ на кокошки сж внесени други 45 милиона лева.

Не се подава на провѣрка консумацията на пилета, кокошки и пѣтли, на яйца презъ сжщитѣ години а това е важна силна и здрава храна на нашия народъ.

Птицевѣдството даде презъ помѣнатитѣ години втория и третия по редъ износенъ артикулъ — яйцата.

Новитѣ условия у насъ налагатъ едно силно и все-странно вдѣлбочаване въ тънкоститѣ на птицеразвѣждането

36645

ОБРАЗЦОВО НАР. Ч-Ц
Г. ДИМИТРОВ-Плевен
БЪЛГАРСКА ОТЕКА

и птицеизползуването. Тѣ налагатъ пълно освѣтление: на всички въпроси, които практическия животъ поставя на птицевъдѣца. Запознаване на стопанитѣ птицевъдци съ развъждането, хигиената и храненето на птицитѣ, курника и т. пр. Подбора на яйцата и птицитѣ за разплодъ. Използуване на излезлитѣ отъ расплоднитѣ стада птици. Угояване на птицитѣ. Правилно съхраняване на яйцата, като предметъ за търговия съ което се улеснява твърдѣ много и яйчаря въ населеното мѣсто и яйчаря експортъоръ. Болеститѣ по птицитѣ и борбата съ тѣхъ. Използуване на перата и пр.

Да задоволи тѣзи нужди на нашитѣ стопани птицевъдци и любители на птицевъдството; да се притече на помощъ на интересующитѣ се птицевъдци: да изнася разбиранията и схващанията на птицевъднитѣ клубове и дружжества, по всички въпроси, свързани съ птицевъдството, главно по организиране на модерното птицевъдно стопанство; да канализира маса въпроси между птицевъдцитѣ, между птицевъдцитѣ и търговцитѣ на кокошки и яйца съ огледъ създаване на здрава размѣна, на ежегодно все по засилена такава и пр. Клуба на птицевъдцитѣ въ Плъвенъ и птицевъдното д-во въ София започватъ издаването на списанието „Модерно птицевъдство“.

Благовещение 1928 г. — гр. Плъвенъ.

Редакционния комитетъ.

Хр. Ц. Цоневъ

Членъ на Русенската Търговско-Индустр. камара.

Птицевъдното движение въ България.

Голѣмата война и последвалата я стопанска криза не пощадиха и малката земеделска България. И днесъ кризата бошува и души широката маса: и консуматори и производители.

И безъ голѣмата стопанска конференция въ Женева м. година, която подчерта, че безъ засилването на земеделското производство наредъ съ индустрията, не може да се преодолѣе кризата; у насъ това бѣ съзнато отдавна и засилването изобщо на производството бѣ девиза на всички малки или голѣми общественици и икономисти. — За повдигането на нашето земеделско производство се правятъ голѣми усилия. Особено, отъ поемането ресора на М-то на земеделѣието отъ г. министра Д. Христовъ, въ тази областъ се проявява една неуценима дейность, прилага се единъ планъ съ една не виждана у насъ упоритость и настойчивость, резултатитѣ отъ които не ще закъснеятъ да се почувствуватъ въ близкото бъдаще.

Наистина, и въ миналото, земледѣлието се е поощрявало въ по главнитѣ му отрасли и поделения, като по-дребнитѣ, на гледъ отрасли отъ землед. стопанство, бѣха занемарени и напълно изоставени на собствената имъ сѣдба. А каква бѣше, и каква е днесъ тѣхната сѣдба, всички знаемъ.

Така е съ птицевъдството, бубарството, млекарството пчеларството и пр.

На тия отрасли, особено на *птицевъдството* се гледаше отъ всички съ пренебрѣжение; последното го смѣтаха за „женска работа“ не заслужаваща вниманието нито на ветеринарния лекаръ, нито на астронома, нито на общественика. Съ това пренебрежение можемъ да си обяснимъ голѣмата смъртностъ по домашнитѣ птици, отъ епидемически болѣсти, срещу които още не могатъ да се приложатъ успѣшно средства за борба.

Но, трѣбваше да настѣпни кризата въ тютюнивия пазаръ, която заплашваше да повлече едва крепящия се български левъ, за да се схване веднѣжъ за винаги ролята и значението на нашето бедно по качество и количество родно птицевъдство, тѣй фигуративно изразени отъ г. м-ръ Христовъ, въ една негова речъ предъ една стопанска конференция. Той подчерта една истина, която не трѣбва да се забравя, и която всѣка година се потвърдява: *„Нашия левъ се крепи върху крехката черупка на яйцето“*.

И наистина ако хвърлимъ единъ погледъ върху таблицата на нашия износъ ще видимъ, че износа на яйца и птици бърже се увеличава, и отъ пето мѣсто по редъ, минава на трето, за да доближи презъ изтеклата година износа на *хранитѣ* (870 милиона лева) и съ тенденция да ги надмине и заеме първо место — следъ тютюня!

Отъ следната таблица:

за износа на яйца и птици.

Година	Зърнени храни		Тютюнь		Яйца		Птици	
	Тона	Стойностъ	Кгр.	Стойностъ	Кгр.	Стойностъ.	Броя	Стойностъ
1921	618000	96000000	1622000	1432000	14376000	14200000	583398	719000
1922	207000	1464000000	29000000	1169000000	5800000	482300000	339511	16318000
1923	216000	1180000000	17000000	1065000000	4000000	290400000	113896	9312900
1924	243000	1200000000	32000000	1832000000	9256800	572862000	331480	16376300
1925	176000	1042000000	34000000	2333000000	11020990	574366000	474206	24298900
1926	178000	870000000	28000000	2075000000	11772800	812543800	558065	36287400
1927	Изнесени яйца и птици за лева 857,332,300.							

ясно се вижда, че отъ нашето родно птицевъдство, изоставено на собствената му сждба, въ България е внесена презъ 1927 г. чужда валута (злато) за лв. 857 милиона ллева т. е. почти толкова колкото отъ зърненигъ храни!

За да потвърди на дело своето гледище и значението което отдава на птицевъдството, м-ра на земледѣлието дааде съгласието си да се внесатъ отъ Германия кокошки и петли отъ следнитѣ общоизвестни раси: *бела Легхорна*, *бела Виандотъ*, *Плимутрокъ*, *Италиянка* (яребична) и *Минорка*. По частна инициатива се внесоха отъ сжщитѣ тия раси, тукъ-таме въ страната, по няколко екземпляри. Заговори се за „модерно“ птицевъдство... Създаде се „Централна Опитна Птицевъдна Станция“ край София за развъждане расови птици, сжщо за подлагане на подборъ и проучване местната кокошка, останала тѣй назадъ по носимостъ отъ своята пострима въ чужбина.

Интересътъ на населението къмъ внесенитѣ отъ чужбина расови птици беше и днесъ е неимоверно голѣмъ. Отъ всички крайща на страната постъпваха искания на яйца отъ тия птици.

Държавния конезаводъ „Климентина“ се видя въ невъзможность да удовлетвори безбройнитѣ търсения на яйща. Обещанието на М-то на земледѣлието, че ще подпомага парично „модернитѣ“ стопани, предизвика създаването на много „модерни“ курници, много отъ които останаха безъ обитатели по нѣмане достатъчно яйца отъ расови птици.

Съ една речъ, никога въ България не е отбелезванъ такъвъ голѣмъ интересъ къмъ птицевъдството. Основаха се едно слѣдъ друго: Птицевъдно д-во „Птица“ въ София и „Птицевъденъ клубъ“ въ Плѣвенъ. Тѣхния примеръ подеиствува заразително: ежедневно, като гжби, никнеха, едно слѣдъ друго, птицевъдни д-ва по-целата страна и които скоро ще образуватъ общъ птицевъденъ съюзъ, чиято цель ще бже да обедини всички усилия на птицевъдцитѣ за засилване и подобрене на нашето родно птицевъдство, поставяйки се въ услуга на държавата за прилагане на общи методи за поощрение на птицевъдството.

Пжтя, следванъ отъ нашитѣ птицевъдни д-во днесъ е пжтя, по който отдавна върви птицевъдното движение на западъ, гдето на чело на птицевъднитѣ д-ва сж застанали голѣми общественни дейци и професори, които никакъ не се стесняватъ да ги ръководятъ. Така напр. Председателъ на Централното Птицевъдно Д-во въ Франция, е бившия м-ръ председателъ Jules Méline; почетенъ председателъ на д-то на френскитѣ птицевъдци беше сенатора Deloncle и т. н.

Ето защо, ние поздравяваме българскитѣ птицевъдци за техното решение да издаватъ списание по птицевъдството, съ което ще отговорятъ на една отдавна назрела нужда у насъ: популяризиране принципитѣ на „модерното птице-

вѣдство. Нека всички помнимъ, че модерното въ „модерното“ птицевѣдство не е нищо друго освенъ следнитѣ три неща: 1. да се снабдимъ и подържамъ само подобрани носливи кокошки 2. да си построимъ ефтенъ но удобенъ курникъ и 3. разумно да хранимъ нашитѣ кокошки. По-късно нашитѣ читатели ще иматъ възможность да се запознаятъ подробно съ тия три основни принципи на модерното птицевѣдство.

Д-ръ С. Игнатовъ.

Ролята на птицевѣднитѣ д-ва.

Много стопански дѣятели отдавна сж изтъквали значението на нашето птицевѣдство, но последното се добрѣ разбира, особено въ последнитѣ години, когато побѣдена България, съ затворени, по каприза на добри съседи, граници, бѣ здраво натисната безъ да ѝ се даде възможность да възобнови своето стопанство, да заздравѣ своитѣ тежки рани отъ войната. Единствено, птицевѣдството, *дребно занятие, на домакини въ земледѣлското селско и градско стопанство*, носеше презъ тѣзи трудни за стопанството и държавата ни години, ежедневно пари за посрѣщане нарастналитѣ нужди на домакинството, чужда валута за страната — 875 милиона лева за 1927 година.

Но колкото повече се разбираше значението на птицевѣдството за нашето дребно стопанство, за нашето сжществуване, отъ страна на стопанскитѣ ни дѣятели, толкова тѣ виждаха тежкитѣ условия, при които работятъ нашитѣ птицевѣдци, въпрѣки голѣмитѣ грижи, които се полагаатъ отъ 3—4 години отъ държавата, респективно Министерството на Земледѣлието и Държавнитѣ имоти и другитѣ стопански институти.

Требва преди всичко да констатираме, че на птицевѣдството, нашия стопанинъ и днесъ гледа като на дребенъ отрасълъ, като на дребна работа, достойна само за грижитѣ на стопанката. На тази, която и презъ зимата, и презъ лѣлото е натоварена съ най-много работа въ стопанството, въ домакинството. И заради това, нашата стопанка—домакиня, разбрала ползата отъ птицевѣдството е вършила каквото тя знае отъ бащината си кжща, още като момиченце, това върши и сега. *Тя вижда че много нѣщо и липсва*, че често пжти труда ѝ отива напусто поради факта, че кокошкитѣ и не носятъ презъ зимата, когато сж най скжпи яйцата, че квачката напуца яйцата или че умира въ полога, че пиленцата ставатъ жертва на плъхове и ястреби, че тѣ често пжти се изгубватъ изъ треволяцитѣ въ градината, или съседскитѣ дворове, че по пжтищата ставатъ жертва на умѣло хвърления камъкъ отъ дѣцата на улицата, че сж богата храна

на порове и лесици и най-послѣ че „болестъта“ често пѣтии може да ги довърши до кракъ.

Всичко това у насъ, е създадо народната поговорка „Пилетата се четатъ на есень“.

Мѣжете, колкото и да слушатъ убѣдителнитѣ доводи на женитѣ, все пакъ още не сж проникнати отъ съзнанието да подпомогнатъ, колкото могатъ усилията на домакинката. Защото направата на курника напр. не е женска работа.

Тѣ виждатъ какъ женитѣ ежедневно внасятъ пари въ кѣщи отъ продаденитѣ на яйчара яйца, дошелъ предъ вратника имъ. Тѣ сж доволни, че стопанкитѣ не искатъ отъ тѣхъ пари за много кѣщни разходи, но поради недостатъчно преценяване значението на птицевъдството за стопанството, поради вкорененото въ тѣхъ схващане, че за птицевъдството тѣ нѣма какво да се грижатъ повече, преуспѣването на нашето птицевъдство е никакво, или свършено бавно.

Усилията на държавата презъ послѣднитѣ години, за създаване на птицевъдни гнезда за устояване конкурси за най-добритѣ носачки отъ мѣстни кокошки, или чуждестранни раси, развъждани у насъ сж повече отъ похвални, Но....

Но, има едно Но.

Птицевъдеца у насъ, въ дребното наше земледѣлско стопанство е и трѣбва да си остане нашата стопанка. Ние желаемъ, ще се радваме, когато и отдѣлни *интелегентни стопани*, които първи разбератъ значението на птицевъдството като занятие отъ първостепенна важностъ, се предадатъ на него съ всички свои сили, но това проклето „Но“, влече слѣдъ себе си, подготовка на нашата стопанка птицевъдка на нашия интелегентенъ стопанинъ въ градъ, или село, въ тънкоститѣ на птицевъдството който трѣбва да работи заедно съ жената, тази гърпелива, съ майчини нежности, работничка въ домакинството.

Много списания даватъ отлични статии по птицевъдството, много дѣятели въ областъта на стопанството, държатъ много добри сказки и беседи, но тѣзи статии оставатъ, или въ неразрѣзаната книжка, или се четатъ безъ да вложи онова внимание което тѣ заслужаватъ, а скаскитѣ и бѣседитѣ се слушатъ отъ пѣстра публика съ или безъ голѣмъ интересъ, исклучение правятъ най-често петъ—десетъ души слушатели.

Не така стои въпроса, когато една сказка, или беседа се изнесе предъ членове на едно здружение което се интересува специално отъ разглежданитѣ въ нея въпроси.

Всички занятия днесъ, особено тѣзи въ земледѣлското стопанство, изискватъ по-висока интелигентностъ, по-голѣма специална подготовка на работника, билъ той собственикъ или наеманъ. Да се даде една по широка подготовка на този работникъ, нашата държава създава и издържа добри обзаведени ниши срѣдни земледѣлско-стопански училища,

както за момчета така и за момичета. Допълнителни земеделски стопански училища и зимни такива. Това сж добри средства за школуване на нашия сегашенъ, или бждащъ стопанинъ, но най-добра подготовка като птицевъдецъ той ще намѣри въ оная професионална организация, която той е създакъ, която е негова и която ще му бжде учителъ и защитникъ по всички въпроси отъ неговото занятие — птицевъдството.

Сдружаването на птицевъдцитѣ въ професионални клубове и д-ва ще имъ даде възможность да бждатъ напълно подготвени като птицевъдци. Тукъ тѣ ще иматъ възможность да разбератъ значението на птицевъдството въ собственото имъ стопанство и сжщото като важно за станата, за държавата ни производство което прави голѣмъ износъ.

Тукъ въ клубовѣтѣ и дружествата ще се научи нашия птицевъдецъ, производителъ на стока, за страната и износъ, какво трѣбва да произведе. Какво иска пазаря и какъ трѣбва да я приготви за него.

Така е въ всички културни страни, така ще стане и у насъ, държавата, Окр. П. Комисии и общини да си служи съ и чрезъ клубовѣтѣ и дружествата при раздаване на насърчителни премии или субсидии на модернитѣ птицевъдци уреждане на курсове изложби, конкурси и пр.

Клубовѣтѣ и д-вата, ще могатъ да използватъ всички дѣятели по птицевъдството били тѣ държавни, или други служители, като учители и съветници въ птицевъднитѣ стопанства на своитѣ членове.

Особенно по болеститѣ по птицитѣ, дружествата и клубовѣтѣ, ще си останатъ места отъ кждѣто членоветѣ птицевъдци ще се научатъ какво тѣ трѣбва да сторятъ за предпазване на птицитѣ отъ заболяване и какво трѣбва да сторятъ въ случай че се налага лѣкуване.

Сжщо по хигиената на птицитѣ и курника и пр. Съ една речъ, птицевъднитѣ клубове и д-ва сж посредника между практиката и теорията по птицевъдството, по модерното птицевъдство. Посредникъ между държава, окр. съветъ и птицевъдеца за изграждане на новото птицевъдство, за лична полза, за полза на България.

Д-ръ С. Игнатьевъ.

Болести по птицитѣ.

Нищо не плаши така нашия стопанинъ птицевъдецъ въ неговата работа, както „болестъта по птицитѣ“. Вѣрно е, че малкитѣ пиленца иматъ много неприятели, като започнете отъ котката въ кжщи, плъхове, порове, язовци, лесици, гарвани, соколи и свършите съ човѣка. Но тѣзи неприятели се

виждатъ, съ тѣхъ, грижливата стопанка, или стопанинъ птицевъдзецъ, може по лесно да се справи, да имъ попрѣчи да му правятъ пакостъ. Не е така съ „болестъта“. Хубави, добри охранени, особено по време на харманъ пилета, вечее ярки и петлета, тежки стари кокошки пѣргави и игриви бързатъ кой по-високо да се искачи по клонетѣ на черникатаа, или другитѣ дървета и . . . и презъ нощта чува стопанкатаа, или стопанина да пада нѣщо точно подъ кокошкитѣ катсо хвърленъ камъкъ, узрѣлъ присадъ и пр. Рано сутриньтаа казва наблюдателката стопанка, че не чула пѣтеля да пѣе, и намира нѣколко отъ кокошкитѣ заедно съ пѣтеля на земята умрѣли. При тази картина хубавата есенъна сутринъ става вечеръ, става мрачна нощъ за стопанката, която съ възгласъ къмъ небето шепне „и това ли трѣбваше да ни сполети Боже“.

При тази картина, която презъ година презъ двѣ се повтаря, стопанката вижда рухнали надежди, да се сдобие съ нѣкоя пара отъ продажба на кокошки и яйца, особено яйца презъ зимата и напролѣтъ, съ които да посрѣшне поне отъ малко малко нѣмотията въ къщи, да набави памукъ за ризи или дуго за въ къщи, или учебни помагала, книжки и писалки на своитѣ дѣчица, на своята надежда.

Та ако болестъта мореше така кокошкитѣ и въ другитѣ страни, какъ е възможно тамъ да има отлично птицевъдство, доходно птицевъдство? Какъ е възможно тамъ птицевъдцитѣ да запазятъ птицитѣ си отъ болести? Може ли и у насъ да намалимъ, ако не съвсемъ да остранимъ тази голѣма опасностъ за птицевъдството? Ето въпроси, които ще се разглеждатъ въ редица статии подъ горното заглавие. Ще се дадатъ кратки описания на болеститѣ и мѣркитѣ, които трѣбва да взѣме отдѣлния птицевъдъ, дружеството и пр. които заедно съ мѣркитѣ на ветеринарнитѣ власти да ни гарантиратъ доходи отъ модерното птицевъдство.

Златни правила при естественото лупене.

1) Рано пиле, рано пее, казва народната истина, за това, за да имашъ пилета, които да се развиятъ добре, пренесътъ още прѣзъ есенъта и ти дадѣтъ така скѣпитѣ зимни яйца, насаждай рано—прѣзъ февруарий, мартъ а найкъсно до 15 май. Късно излупенитѣ пилета се отглеждатъ и запазватъ много трудно отъ голѣмитѣ лѣтни горещини. Сжитѣ пронасятъ едва въ края на идната пролѣтъ.

2) Насаждай винаги квачката на спокойно, лесно провѣтливо по възможностъ тъмно и умѣрено влажно мѣсто въ което да не става сътресение на пода.

3) Избѣгвай да насаждашъ квачката въ курника конюшната и пр. мѣста, кждето тя ще бжде постоянно обезпокоювана отъ хората и останалото птиче стадо.

4) Прави гнѣздото за мжтене винаги на земята, ако сжщето е сандъче, постави на дъното му малко прѣсть, защото земната влага има голѣмо значение за лупенето; върху този земенъ пластъ свий, добре гнѣздото отъ слама или сено, но не издигай много краищата му, защото квачката при скачането ще счупи и повреди яйцата.

5) Гнѣздото посипвай съ прахъ за дървеници — Нафталина, камфора, праха отъ тютюневи листи сж също добри срѣдства противъ кокошинкитѣ и др. паразити по дом.птици.

6) Кокошка, лежала три дни на едно и също гнѣздо, безъ да е ставала, можешъ съ сигурность да насадишъ.

7) Народната поговорка казва, насаждай квачката сутринъ при зори или вечеръ късно. Това е повече отъ върно и ще рече на тъмно, защото въ това врѣме, кокошкитѣ сж най-спокойни и приематъ яйцата най-добре. Последнитѣ не поставяй веднага.

8) Макаръ насадената квачка да обича тъмното и запазено гнѣздо, сжщето ще направишъ на такова мѣсто, че тя да може да го напуска, когато иска.

9) Избирай за насаждане срѣдно голѣми кокошки, и въ никой случай такива съ варовити крака или пълни съ кокошкинки, които измжчватъ квачката и много лесно се пренасятъ върху младитѣ пиленца.

10) Отнасяй се кротко съ квачката и не се тревожи, ако тя напустне гнездото съ яйцата прѣди излупването. Най-често причината за това сж кокошинкитѣ и др. паразити.

11. Съвсемъ не е опасно, ако квачката не лежи постоянно върху гнѣздото. Яйцата ще се развалятъ по-скоро, ако квачката не ги напуска редовно а лежи постоянно върху тѣхъ, защото последнитѣ се нуждаятъ отъ проветряне.

12) Прѣди да насадишъ квачката, прѣгледай добре яйцата, които ще и заложисъ и си избралъ за целта. Това може да стане, посрѣдствомъ ламбиране или преглеждане на сжщитѣ на ламба. Ламбички за преглеждане на яйцата се намиратъ въ търговията за проданъ. Ето защо отнеси се до най-ближното птицевъдно д-во, което съ готовность ще ти даде сведение и адреси отъ кждѣто ще можешъ да си набавишъ такава.

13) Избирай най-грижливо яйцата за лупене. Никога не поставяй яйца за лупене по-стари отъ 14 дена, защото всѣки последвашъ день намалява лупимоста на зародиша. Не е позволено, на добрия и съвѣстенъ птицевъдъ да продава яйца за лупене по-стари отъ една седмица, защото старитѣ яйца се увредяватъ извънредно лесно при транспорта.

14) Яйцата за насаждане запазвай и нареждай въ едно сандъче върху тънъкъ пластъ отъ прѣсть и то въ тъмна, добрѣ

проветряна и запазена отъ замръзване стая. Сжщитъ обръщай ежедневно и поставяй хоризонтално (легнали) а не съ върха на горе.

15) Никога не съхранявай яйцата въ стая кждето има петролъ, карбитъ и др. издаващи силна миризма вещества. Внимавай добре, защото нежния зародишъ е много чувствителенъ, иначе резултата ще бжде лошъ.

16) Никога не поставяй повече яйца на квачката отъ колкото сжщата може да покрие и добре загрева. Обикновено количеството на яйцата се опрѣделя отъ голѣмината на самата квачка. При това, колкото по-малко яйца насадишъ, толкова по-вече и по-добри пилета ще имаше. Споредъ голѣмината на квачката достатъчни сж 10 до 15 яйца. Прѣди да сложишъ послѣднитъ подъ квачката стопляй ги въ стаята.

17) Следъ насаждането надъ всѣко гнездо или стената забелѣжи следното: 1) деня на насаждането 2) деня на излупването 3) номера или белега на мѣтачката 4) броя на яйцата. Тѣзи сведѣния сж крайно необходими за модерния птицевъдъ, отъ които той вижда, кои кокошки даватъ яйца съ най-големъ процентъ на лупиностъ, кои кокошки сж добри мѣтачки и др.

18) Ако имашъ възможностъ насади едновременно две, три или повече квачки. Следъ първото преглеждане, изхвърли неоплоденитъ лица а останалитъ разпрѣдели между една или други две. Така прави и съ пилетата. Свободната квачка насади на ново съ прѣсни яйца.

19) Никога не насаждай буйна, неспокойна въобще лоша квачка, защото тя чупи яйцата и умъртвява пилетата.

20) При естественото мжтене, овлажняването на яйцата е излишно, при потенето квачката отдѣля достатъчно влага.

21) Гнездо въ много студено мѣсто, както и такова изложено направо на слънчевитъ лжчи по пладне дава лоши резултати при мжтенето.

22) За храна на мжтачката употребявай само зърнена такава, Меката храна (бъркането) зеленината понижаватъ телесната температура и причиняватъ разстройства на организмъ, най-често диария. Зърнената храна се съставя въ смѣсъ отъ царевича, ечмикъ и малко жито — Не забравяй пѣсна вода, която не бива да липсва.

23) Давай храната на отдалечено отъ гнѣздото мѣсто, за да излиза мжтачката отъ него при ядене.

24) Когато мжтачката напустне гнѣздото, преглеждай яйцата и сжщото. Изхвърляй счупенитъ яйца, а измърсени-тъ измивай съ хладка вода, като ги поставишъ внимателно на ржката си. Много измърсеното гнѣздо почисти и посипи съ прѣсна слама.

25) Не насаждай повторно въ гнѣздо, въ което прѣди това е излупила друга мжтачка безъ да го почистишъ, е-

зинфиксирашъ и посипишъ най-малко съ тютюневъ прахъ.

26) Знай, че кокошка излупила веднажъ кокоши, пачи или други яйца, тя е изпълнила своя дългъ и не бива, въ никой случай веднага да я насадишъ втори пжтъ.

27) Квачка съ токущо излупени пиленца не пушай веднага при другитъ кокошки, до като не се засили и може да се брани и пази пиленцата си.

28) Презъ време на лупенето, изхвърляй всѣки $\frac{6}{8}$ часа черупкитъ на излупенитъ пиленца. Никога не взимай сжщитъ отъ квачката, преди да сж изсѣхнали — презъ това врѣме, подъ квачката трѣбва да се оставятъ нѣколко пиленца, за да отдѣлятъ по малко топлина за останалитъ — неизлупенитъ.

29) Когато насаждашъ скжпи яйца, постави ги обезателно подъ две мжтачки, защото не всички кокошки мжтятъ добре. Само по този начинъ ще имашъ по-добъръ и сигуренъ резултатъ.

30) Не забравяй, че голѣмия процентъ на лупимостъ зависи главно отъ добре избранитъ яйца.

31) Които развъжда раси, които не мжтятъ, трѣбва непрѣменно да има нѣколко добри мжтачки — кокошки или пуйки. Последнитъ могатъ да се предразположатъ къмъ мжтене въ всѣко врѣме — Въ противенъ случай, излупвай пилетата изкуствено т. е. посредствомъ инкубаторъ (машина за лупене на пилета).

М. Ц. Ц.

И. Шерцель.

Яйца за насаждане.

Най-голѣмото стремление на всѣки птицевъдъ е, да продаде по възможностъ повече яйца за насаждане. — А това е много близко до разума, защото пролѣтния сезонъ е много кратко време, въ което, птицевъда може да реализира една частъ отъ вложения капиталъ въ своето стопанство, посредствомъ продажбата на яйца за насаждане, чийто цена е безспорно много по-висока въ сравнение съ тия за консумация. Отъ друга страна тая продажба му позволява да предприеми известни нововъведения въ своето стопанство като уреди и др., което общо взето, изисква доста жертви.

У насъ тъговията съ яйца за насаждане се развива бърже. Въ това ще се убедимъ като видимъ извънредно нарастналото търсене на такива. При това, нека забележа, че не всѣки продавачъ извършва това съ съзнанието за отговорность. Какви сж задълженията на птицевъда при продажбата на яйца за насаждане е въпросъ, който трѣбва да се разреши отъ птицевъднитъ дружества по правилата на сжществуящитъ на западъ подобни сдружения.

Тукъ може да се каже само, че ако името на птицевъда, продавачъ на разплоденъ материалъ, не представлява

достатъчна гаранция, не бива да пестимъ труда си и сами да се убедимъ отъ състоянието на неговото стадо. Всѣки любителъ на известна раса е достатъчно проучилъ сжщата и знае следователно нейнитѣ характерни качества и черти. Все пакъ едно посещение е отъ голѣма полза за всѣки начинающъ, кждето той ще види и чуе много неща, необходими му за собственото стопанство.

Безъ обаче да се отвличамъ много, желая въ кратце да изброя кои сж правилата, по които ние трѣбва да избираме яйца за разплодъ. Яйце предназначено за насаждане трѣбва да отговаря на следнитѣ условия: Въ никой случай не бива да е по старо отъ 7 дена при кокошкитѣ, 15 дена при юрдечкитѣ и пуйкитѣ и 21 день при гжшитѣ. Формата му да е нормална т. е. нито много остро, нито много обло, а черупката гладка. Голѣмината му да е срѣдна за голѣмината на яйцата отъ съответната раса. За голѣмината и теглото на яйцето сжществуватъ най-разнообразни и погрѣшни схващания, които сж причина мнозина отъ начинающитѣ да искатъ винаги най-едри яйца и следователно най-тежки.

Като причина за неизлюпване, може да се отбележатъ следнитѣ недостатъци които при изборъ на яйца за насаждане трѣбва да съблюдаваме.

Когато зародиша е започналъ развитието си въ яйцето преди насаждането. Това се явява въ случай, кждето яйцата не се събиратъ редовно, и върху сжщитѣ снасятъ нѣколко кокошки непосредствено до истудяването му, или презъ лѣтото, когато има голѣма горещина и яйцето следъ снасянето не може да истине, а запазва топлината си;

При силни сътресения на яйцата преди или следъ насаждането;

При много слабъ и младъ недоразвитъ петелъ, при замърсяране на яйпата съ мазнина или други мръсотии, които биха намалили повърхността, на чистата пореста черупка, нужна за дишането на зародиша. Когато яйцата се запазватъ въ много сухо помещение, за това най-подходящо е яйцата да се запазватъ въ по-влажно и тъмно помещение съ температура отъ 8⁰ до 12⁰. Когато яйцата за насаждане сж отъ много млади носачки и сжщитѣ се оставятъ несъбрани продължително, при силни зимни студове.

На край, препоръчваемъ всѣкому, който желае да започне съ птицевъдство да се придържа строго о гореизложеното, като за разплоденъ материалъ се отнася винаги до Птицевъднитѣ дружества, което ще посочи източника отъ кждето заинтересования ще бжде най-добросъвестно обслуженъ.

Не се подавайте на заблуждения и рекламни възхваления, защото вашето довѣрие може зле да Ви отмъсти и още въ началото да всѣ разочарование. . .

Пуйката като мжтачка.

На всички е известно, че нѣма изкуствени сръдства⁹ посръдствомъ, които да предразположимъ, кокошкитѣ да мжтятъ. Кокошката се разклопва, както се казва, следъ като снесе известно количество яйца. За това, колкото по рано, презъ зимата или пролѣтъта пронесатъ нашитѣ птици, толкова по-навреме можемъ да разчитаме на квачки. — Ако, обаче развъждаме, Италиянки или Легхорни, въобще птици отъ лекитѣ раси, съвсемъ е безполезно да чакаме клопачки презъ пролѣтъта, защото тия раси почти не мжтятъ. — За това въ такива стопанства, повече отъ необходимо е, да се подържатъ нѣколко кокошки отъ тежкитѣ раси: Плимутротъ, Виондаты и др. или пъкъ добри изпигани мѣстни носачки. — За тия кокошки, които сж и добри зимни носачки трѣбва да се погрижимъ, като имъ доставимъ добра и целесъобразна храна, а преди всичко зеленина. Последната се състои въ кълненъ овесъ и цвѣкло. Който гледа и се грижи добре за свойтѣ кокошки може съ сигурность да разчита на ранни мжтачки.

Знайно е отъ всички, че пуйката е най-добрата мжтачка. Сжщата съ своята грижливость и постоянство превъзхожда въ много случай и самата кокошка. При това, много лесно е да предразположимъ пуйката и то почти въ всѣко време къмъ принудително мжтене. Разбира се само презъ пролѣтъта, когато сжщата не е пронела и още непокрита отъ пуйка. Това става така: разполагаме ли съ нѣколко здрави, добре нахранени пуйки, поставяме въ спокойно, отдалечено и полутъмно мѣсто едно или нѣколко гнѣзда. — Сжщитѣ трѣбва да сж по-широки отъ тия на кокошкитѣ и изградени отъ тухли или пъкъ въ плоски кошове въ които се поставя *сламата*. Въ това гнѣздо, поставяме нѣколко яйца — не порцеланови или гипсови, а прѣсни яйца, които въ последствие ще употребимъ за храна на пилетата или др. Предъ така пълни съ прѣсни яйца гнѣздо, пуйката едва може да се противопостави. Веднага, при внасянето и въ помещението, ние забелѣзваме, по външностьта и да ли можемъ я предразположи къмъ мжтене. Пуйката започва да да протегатъ дългата си шия и отправя погледа си къмъ пълното съ яйца гнѣздо. Въ този моментъ, най-добре да си излеземъ като затворимъ добре вратата. — Въ благоприятни случай, следъ нѣколко часа пуйката се залежава. Въ противенъ случай, трѣбва да употребимъ известни насилия, а именно: пригватваме си единъ кошъ или сандъче, което поставяме ниско надъ гнѣздото, така че да покрие пуйката и не и дава възможность да се изправи. — Сжщето подтискаме съ нѣколко камака или тухли.

Естествено, кокто коша така и сандъка трѣбва да иматъ отвори презъ които да влиза въздухъ. — Подъ този сандъкъ или кошъ оставяме пуйката нѣколко часа. Най-до

бре е, обаче този опитъ да извършимъ привечеръ, за да преношува пуйката въ това положение. На сутринъта ще видимъ, да ли при внимателно отмахване, нашата мжтачка лежи или стои права. — Ако сжщата се е добре разположила, ще я вземемъ внимателно отъ гнѣздото, нахранимъ, напоимъ и оставимъ наново върху яйцата, което тя въ повечето случаи сама извършва. Отъ предведливостъ, обаче захлупваме последната на ново още нѣколко часа. — Ако, пуйката при първото отхлупване буйства и не лежи, нека не се отчайваме и да мислимъ че играта е изгубена! Следъ като я нахранимъ добре, ще повторимъ опита, за да видимъ, какъ ще лежи на следната сутринъ. — Повече отъ 3—4 дена е излишно да се прави опитъ съ пуйки, които не искатъ да се залежатъ — лежи ли, пуката добре, не оставя нищо друго освенъ привечеръ, да променимъ яйцата съ тѣзи които сме избрали и предназначили за лупене.

М. Ц. Ц.

Хр И.

Износътъ на кокошки и яйца.

Между износнитѣ артикули на България едно важно мѣсто заематъ яйцата и кокошкитѣ. Отъ само себе си се разбира, че износътъ на кокошки е въ ущърбъ на износа на яйцата. Отъ това се поражда въпроса, да се намѣрятъ средства и начини за ограничение и даже премахване износа на кокошки, за да се засили износа на яйцата.

Внѣтъ отъ мѣркитѣ на държавата, които тя бѣ предприела въ това направление, голѣмо значение има съзнанието на нашия селенинъ — производителъ. Той е, който трѣбва да разбере, че по-голѣма полза ще има, ако запази кокошкитѣ и продава яйца. Това съзнание, обаче, липсва.

Къмъ това трѣбва да прибавимъ и обедняването на производителя, което обедняване го принуждава, за покриване ежедневнитѣ си нужди за пари, да продава това, което най-лесно му попада — кокошката. Съ това се обяснява оная загрижностъ по износа на кокошкитѣ, която бѣ обхванала делегатитѣ отъ сдружението на търговцитѣ на яйца и птици въ България на годишното имъ събиране презъ м. февруарий т. г. Съ малки изключения, всички делегати посочиха на силно увеличаващия се процентъ въ износа на кокошкитѣ, когато въ износа на яйцата се забелезва едно отслабване.

Споредъ сведенията на статистиката, износътъ на птици и яйца е далъ следнитѣ резултати:

Год.	Птици броя	За лева	Яйца кгр.	За лева
1907	624,579	542,000 лв.	12,429,424	11,483,000 лв.
1908	492,590	432,000 „	8,091,932	7,297,000 „
1909	536,227	692,000 „	9,021,260	9,219,000 „
1910	774,762	919,000 „	9,936,597	8,849,000 „
1911	743,810	923,000 „	14,660,104	13,636,00 „
1912	683,398	719,000 „	14,376,257	24,261,000 „
1913	299,341	344,000 „	8,130,166	8,261,000 „
1914	53,018	75,000 „	9,386,408	9,622,000 „
1915	21,041	34,000 „	4,855,485	6,652,000 „
1916	7,963	36,000 „	2,024,545	4,083,000 „
1917	14,729	83,000 „	1,077,132	4,142,000 „
1918	— —	— — „	499,330	4,159,000 „
1919	— —	— — „	— —	— — „
1920	20	670 „	499,330	4,444,710 „
1921	424,586	16,317,888 „	2,686,321	109,912,353 „
1922	339,511	13,318,797 „	5,829,372	483,396,443 „
1923	113,069	6,312,946 „	4,021,945	291,415,144 „
1924	331,480	16,376,330 „	9,256,942	572,892,376 „
1925	474,206	24,298,943 „	11,020,939	574,366,777 „
1926	558,065	36,287,451 „	11,772,864	712,543,870 „
1927	872,276	44,788,583 „	12,443,355	730,181,845 „

Отъ предвоеннитѣ години презъ 1911 г. износътъ на яйцата и птицитѣ е билъ най-голѣмъ. При наличностъ на 8,000,000 кокошки ние сме изнесли 14 и половина милиона кгр. яйца и 750 хиляди птици. Въ 1928 година ние сме изнесли птици 872,276 бройки, а яйца само 12,443,365 кгр. т. е. за 16 години износа на яйцата е намалѣлъ съ 20 на сто а износа на птицитѣ е увеличенъ съ 25 на сто.

Тия проценти обясняватъ зависимостта на износа на яйцата отъ тоя на кокошкитѣ.

За още по-голѣма яснота ние посочваме процентното увеличение по отдѣлно за яйцата и кокошкитѣ презъ последнитѣ години.

Увеличение въ процентъ въ сравнение износа презъ предходната година:

	за птицитѣ на сто	за яйцата на сто
1924	193	130
1925	43	19
1926	17 ⁸	6 ⁸
1927	56	5 ⁵

Явно и несъразмѣрно увеличение въ износа на кокошкитѣ.

Презъ текущата година тия проценти ще бждатъ още по неблагоприятни. Такава е тенденцията въ износа на птицитѣ отъ 1 януарий до днесъ.

За да бжде още по-ясно, че ние вървимъ по-единъ погрешенъ пѣтъ, ние ще направимъ сравнение съ износа на яйца и птици въ най-близката наша конкурентка — Югославия.

Споредъ сръбската дирекция на статистиката износа по години е билъ:

год.	Птици въ кгр.	Динари	Яйца въ кгр.	Динари
1922	4,104,663 за	75,506,320	13,382,421	321,185,533
1923	5,767,352 „	133,238,028	17,241,196	530,214,490
1924	6,028,229 „	174,521,975	20,120,216	648,561,809
1925	6,254,765 „	100,455,074	26,224,844	608,914,529
1926	7,043,695 „	107,607,747	31,086,089	606,297,200

Изчисленъ износа отъ Югославия по проценти съ сравнение съ износа на 1922 година, намираме:

година	увеличение за птицитѣ на сто	увеличение за яйцата на сто
1923	40 ⁵	28 ⁵
1924	4 ⁵	16
1925	3 ⁵	35
1926	12 ⁵	14

Дания е изнесла по години:

година	яйца въ каси	птици въ бройки
1924	568113	803
1925	560194	3580
1926	577922	5281

Увеличението на кокошкитѣ у насъ отъ 1911 год. до днесъ за цѣли 16 години е 20%. Въ Германия, най-голъмия консуматоръ на нашитѣ яйца, за 8 години числото на птицитѣ се увеличили съ 100%, въ Швейцария за 7 год. е 73 на сто. Дания, при едно население наполовина отъ това въ България и площадъ три пжти по-малка има по 5 и половина кокошки на глава, а у насъ това число едва стига 1 и половина. Франция, която до скоро внасяше яйца, тая година се приготвява за износъ и ще ни попречи на пазаритѣ въ Марсилия и Барселона. Белгия до 1924 купуваше отъ насъ яйца, а днесъ е вече нашъ сериозенъ конкурентъ.

Италия — сжщо производителка на яйца, пролѣтно време, когато кокошкитѣ снасятъ най-много яйца, търси и внася за мѣстна кономация птици отвънъ. А ние именно тогава изнасяме за Италия нашитѣ кокошки, безъ да сме ги използвали за носене яйца и то следъ като презъ зимата производителтъ ги е хранилъ, което му костува най-малко 10 лева на глава. Че действително ние изнасяме най-много кокошки презъ най-носливитѣ месеци, безъ да сме получили яйца отъ тѣхъ, се вижда отъ нашата статистика.

месеци	яйца кгр.	птици броя
януарий	215,324	53,175
февруарий	251,520	66,460
мартъ	812,035	138,258
априлъ	1,728,959	170,270

24206

май	1,722,221	88,561
юний	1,159,689	83,722
юлий	1,066,688	29,371
августъ	1,789,102	18,189
септемврий	1,752,325	19,576
октомврий	1,291,788	29,136
ноемврий	497,708	44,002
декемврий	164,997	121,561
Всичко	12,443,255	872,276

Ние посочваме горнитъ данни и апелираме къмъ всъкои производителъ на яйца, да пази кокошкитъ си и продавая само яйцата. Отъ една продадена кокошка той днесъ реализирва 40—45 лева най-много и не държи смѣтка за носливостъта на кокошката, която ще носи въ течение на 3 години по минимумъ 80 яйца годишно. Продадени по срѣдна пазарна цена въ България 1'80 лв. едно яйце, тя ще му донесе доходъ само за една година 144 лева. Отъ горната малка смѣтка се вижда много ясно, че е за предпочитане да се изнася продукта на животното, отколкото самото животно и че *всѣкой земледѣлецъ трѣбва часъ по-скоро да се сдобие съ единъ модеренъ курникъ и да развъжда породисти птици, които му гарантиратъ единъ добъръ доходъ.*

Сведение за пазаря у насъ и чужбина.

ЯЙЦА. Цената на яйцата за износъ въ по-голѣмитъ събирателни центрове въ северна България, като Плѣвень, Левски, Павликени, Гор.-Орѣховицъ и др. се е движила между 2—2'20 лв. парче за оригинална стока. Южна България — Пловдивъ, Чирпанъ, Ямболъ и др. съ 10—15 ст. по-долу на парче.

ПТИЦИ. На последъкъ цената на птицитъ за износъ спадна значително. Докато до преди Европейския Великденъ се плащаше до 110—115 лева за чифтъ кокошки, днесъ едва се купува съ 85 — 90 лв. чифта. Горното спадане се дължи едно на неблагоприятния пазаръ — главно Италия и липса на специални вагони за износъ.

СТРАНСТВО. Въ голѣмитъ консумативни центрове, като Германия, Швейцария и др., а така сжщо и Австрия специално за II стока владее едно особено затишие следъ Великденскитъ празници. Очаква се въ най-скоро време раздвижване на сжщия, което ще се състои въ търсенето на яйца за поставяне въ хладилникъ. Въ последнитъ дни предъ нашия Великденъ български яйца се продаваха на база 148—150 шв. фр. франко вагонъ Пасау, Салибургъ.

Рако.

Развитието на износа на яйца въ другитѣ страни.

Споредъ една таблица изработена отъ Министерството на Търговията въ Съединенитѣ Щати и публикувана въ единъ отъ последнитѣ броеве на Айеръ Бьорзе, износа на яйцата се е развивалъ въ следующитѣ страни както следва:

	Въ 1000 парчета.			
	1923	1924	1925	1926
Белгия	64,380	165,044	215,988	405,552
Югославия	304,080	355,020	480,156	548,256
Холандия	238,488	592,704	776,016	945,300
Полша	156,060	183,804	477,444	1,031,912

Ако сравниме нашия износъ презъ последнитѣ три години ще видиме следното:

	1925 г.	1926 г.	1927 г.
Въ кгр.	11,020,939	11,772,864	12,442,355
За лева	574,356,777	712,543,870	730,281,845

До като Белгия въ течение на 4 години е увеличила износа си 4 пжти, Югославия съ 50%, Холандия 4 пжти, Полша 7 пжти, ние въ България сме увеличили нашия износъ въ последнитѣ 3 години само съ 10% и тъй като ценитѣ въ странство за артикули отъ първа необходимостъ постоянно падатъ, стойността на нашия износъ на яйца въ 26 и 27 година е почти единъ и сжщи.

Ние не трѣбва да се задоволяваме съ това, че нашия износъ на яйца се увеличава всѣка година съ 5%, а би трѣбвало да се стремиме да се увеличава по-бързо, както се прави въ другитѣ страни. Най-голѣмата грѣшка на нашата стопанска политика е, че ние при наличностъ 8 милиона кокошки отъ 1 януарий 1926 год. до днесъ сме изнесли повече отъ 10,000,000 кокошки.

При една такава разпродажба на нашия жив инвентаръ не е чудно, че нашия износъ отъ година на година стои все почти на едно и сжщо мѣсто. Ако даже приемемъ, че при последното преброяване, както и по-рано, селянитѣ сж укрили известна часть отъ тѣхнитѣ кокошки и добитѣкъ, защото се боятъ, че тѣзи данни ще послужатъ за данъчнитѣ власти, не можемъ да предположимъ, че у насъ има повече отъ 10 милиона домашни птици въобще и ако изнесемъ всичко, като приемемъ срѣдна цена за кокошка 50 лв., ще получимъ за 10,000,000 кокошки 500,000,000 лева, а миналата година тѣзи 10 милиона кокошки ни дадоха 730 милиона лева, значи продукта имъ струва 50% повече отъ стойността имъ. Отъ това би трѣбвало да се види, че нѣма смѣтка да се изнасятъ нашитѣ кокошки и че е по-добре този износъ да се ограничи и да се насърдчи износа на яйпата, като тѣхенъ продуктъ.

Дружественъ и кооперативенъ животъ

Позивъ-Окръжно.

До Птицевъдчитѣ дружества и клубове въ Царството.

Необходимостта и нуждата отъ образуването на единъ общъ птицевъденъ сюзъ въ царството се налага, по съображения и причини известни на всѣки птицевъдъ. Обсждени въ едно съвмѣстно заседание на делегати отъ Плѣвенския клубъ и Софийското д-во, тия причини и съображения заставиха дветѣ дружества да се обърнатъ къмъ Васъ съ настоящето Позивъ-окръжно за свикване на единъ учредителенъ птицевъденъ конгресъ на 29 и 30 Априлъ т. г. въ София, за образуване на общъ птицевъденъ Сюзъ, съ дневенъ редъ:

1. Откриване на конгреса и поздравления.
2. Провѣрка пълномощията.
3. Изборъ на комисии.
4. Обсждане и евентуално решение за образуване общъ сюзъ.
5. Приемане устава на Сюза.
6. Обсждане и евентуални решения съгласно устава.
7. Изборъ на управителни тѣла.
8. Разни.
9. Закриване конгреса и
10. Разглеждане птицевъдната станция.

Всѣки делегатъ ще узнае мѣстото и часа за откриване конгреса въ клуба на Софийското птицевъдно дружество, площадъ Славейковъ № 6. Направени сж постѣпки за 50% намаление по Бълг. Държ. желѣзници. Нека дружествата да поискатъ уверения веднага отъ Софийското Д-во. Всѣко дружество ще има право на най-малко единъ делегатъ. Д-ва, които иматъ повече отъ 10 члена, ще иматъ право на единъ делегатъ на всѣки десетъ члена. Делегатитѣ сж длъжни да носятъ точенъ списъкъ на членоветѣ си и трѣбва да бждатъ снабдени съ редовни пълномощия.

При това съобщаваме на всички птицевъди, че е възможно на Плѣвенското дружество да започне издаване на едно птицевъдно списание. „Модерно птицевъдство“, което евентуално може да стане сюзенъ органъ. Нека дружествата се постараятъ и запишатъ по възможностъ повече като се обърнатъ за цѣлѣта къмъ редактора г-нъ Мирчо Цоневъ, гр. Плѣвень.

Съ надеждата, че всички образувани птицевъдни дружества ще се отзоватъ на поканата ни, изпращаме на всички нашия птицевъденъ поздравъ.

Плѣвенско и Софийско птицевъдни дружества.

Първата птицевъдна конференция. — На 1 април т. г. се състоя въ с. Кнежа първата пунктова птицевъдна конференция между Клубът на птицевъдците въ Плѣвень и птицевъдното дружество въ с. Кнежа, въ която взеха участие голѣмъ брой птицевъди и любители на птицевъдството отъ Б.-Слатинска, Орѣховска и Плѣвенска околии. Конференцията се откри отъ председателя на кнежанското птицевъдно д-во, г-нь Жечо Чолаковъ — директоръ земл. училище въ Кнежа, следъ което ветр. лѣкаръ Д-ръ Сим. Игнатовъ и Мирчо Цоневъ, делегати на клуба на птицевъдците въ гр. Плѣвень държахъ реферати: Значението на птицевъдството въ нашето земледѣлско стопанство, *рлята* на птицевъднитѣ Д-ва и мѣрки за подобрене на нашето птицевъдство.

Следъ рефератитѣ станаха продължителни разисквания, въ които се изтъкнаха добритѣ и лошитѣ страни при модернизирание на птицевъдството, като въ заключение всички подчертаха, че най-прѣвѣя пжъ къмъ положителни резултати е здружната дейность, организирана просвѣта и образуване на птицевъдни Д-ва въ страната. Въ духъ на разискванията се гласува следната резолюция:

РЕЗОЛЮЦИЯ

за засилване на родното птицевъдство.

Конференцията на Птицевъднитѣ д-ва въ с. Кнежа по поводъ повдигнатия въпросъ за засилване родното птицевъдство, като взема предвидъ:

1) Че незначителния вносъ на расови птици въ страната и раздаването на яйцата и приплодите става безсистемно съвсемъ не дава очакванитѣ и добри резултати.

2) Че ежегодно, разнитѣ болести и епидемии взематъ стотици хиляди жертви — домашни птици, една грамадна щета за народното стопанство, причи-

нена отъ липсата на достатъчно предпазителни средства които на всека цена трѣбва да се прилагатъ въ такива случаи.

3) Че липсва просвѣта, *практически познания* по този тъй важенъ отраслъ, липсватъ специалисти — добри познавачи на птицевъдството!

4) Че отъ освобождението до днесъ не е направено за мѣстната кокошка, която съвсемъ незаслужено е поставена на произвола на сждбата! че едно отъ най-ефикаснитѣ средства за поощрение на птицевъдството сж конкурситѣ изложбите, птицевъднитѣ д-ва и клубове.

РЕШИ:

1) Да се внасятъ ежегодно по-значителенъ брой расови птици отъ извеснитѣ международни носливи раси, а яйцата и приплодитѣ отъ тѣхъ да се раздаватъ системно и съгласно предварително изработена наредба, като за ржководно начало се възприеме раздаването да става преди всичко на организирани птицевъди и земледѣлци, които иматъ модерни курници, а следъ това и на останалото население — съ задължението да си построи хигиениченъ курникъ.

2) Да се взематъ ефикасни мерки противъ болеститѣ по дом. птици, първо, като се снабдятъ, ветер. лекари съ достатъчно количество серуми и ваксини за инжектиране противъ най-опасните и заразителни епизотий, второ, като се прѣснатъ между населението многобройни печатни упжвания за предпазване на домашнитѣ птици отъ болестъ, за

разумното хранене и отглеждане на птиците—хигиена на курника и пр.

3) Да се изпратят въ странство, чрезъ конкурсъ, младежи за специализация по птицевъдството съ задължение да организиратъ модерни птицевъдни стопанства.

4) Да се създадътъ часъ по-скоро две птицевъдни станций, една въ северна и една въ южна България и се пристъпи къмъ селекция на Местната раса, а така сжщо да се отглеждатъ расови птици, чиито яйца да се раздаватъ на населението за по-нататъшно отглеждане.

5) Да се организиратъ птицевъдни изложби и конкурси за носливостъ, чрезъ раздаване премий — парични награди и други отличия, поощрява и подпомага птицевъдното движение изразено въ птицевъдните Д-ва, съ които трябва да се осее целата страна.

6) Да се забрани износа на кокошките презъ месецитъ февруарий, мартъ и априль.

Софийското птицевъдно д-во „Птица“ е основано на 10.XII 1925 година. Днесъ д-вото брой 127 члена. Макаръ и за кратко време сжщото е проявило, особено презъ 1927, доста ценна дейность, отъ голъмо значение за повдигане интереса къмъ родното птицевъдство. Ето нъкой данни изъ годишния отчетъ на дружеството.

1) Презъ отчетната година дружеството е устроило 6 публични събрания на които сж четени реферати по въпроси засегащи птицевъдството.

2) Издало е две брошури, въ 8000 екземпляра: Породи дом. птици и тѣхното значение отъ агрономъ-инженеръ Бабачевъ и „Болеститъ по домашнитъ птици“ отъ Д-ръ Начевъ; сжщитъ сж разпространени безплатно изъ цѣла България.

3) Уредена е изложба на птицевъдни уреди, посетена повече отъ 2000 души.

4) Чрезъ посредничество на дружеството, сж доставени на почти всички членове породистъ материалъ — птици и яйца. Раздадени сж на низки цени повече отъ 3,000 яйца отъ раситъ „Миньорка“, Италянка, Плимутрокъ на нуждающитъ се птицевъди. Днесъ мнозина отъ членоветъ разполагатъ съ отѣрани стада отъ раситъ: Италянка, Миньорка, Плимутрокъ, Легхорнъ, Пиандотъ, Ротисландъ, Пекингски, Орпингтонъ юрдечки.

5) На международната птицевъдна изложба въ Буда-Пеща Д-вото е участвувало съ специална делегация.

6) При Д-вото е организирана специална информационна служба, за даване безплатни сведения и съвети по всички птицевъдни въпроси презъ годината сж постъпили повече отъ 500 писма на които е отговорено своевременно.

7) Презъ изтеклата година Д-вото е реализирало приходъ 35834
Направено разходъ 30547.50

Остава наличность 5286.50

8) Въ състоялото се на 4 мартъ т. г. общо годишно събрание е избрано следния управ. съветъ: председателъ: Б. Руменовъ, подпредседателъ: Ив. Цанковъ, секретаръ: П. Шоповъ, касиеръ: Б. Мариновъ, домакинъ: П. Казанджиевъ и членове: Я. Христовъ и Б. Атанасовъ.

Съобщава секр. П. Шоповъ.

Клуба на птицевъдцитъ въ гр. Пльвень и окръга е основанъ на 14. XII. 1926 год. Целта на клуба е да подпомогне усилията на държавата за подобрене на птицевъдството въ страната и окръга, да разпространява расови птици и уреди за насърчение и повдигане на птицевъдството и макаръ, клуба да се намира още въ периода на организиране, сжщия смѣта, че е реализиралъ частъ отъ целитъ, които преследва. Клуба брой днесъ 176 члена. Предъ видъ на голъмия интересъ къмъ птицевъдството, отъ стопани-замледѣлци и птицевъдци, сжщия уреди и подържа информационно бюро, което услужва безплатно, на всички интересующе се, по всички въпроси засегащи пти-

цевъдството и модернитѣ методи за отгледване на домашни птици. Отъ основаването си до днес клубъ е издалъ 6 № отъ „Птицевъдна библиотека“, въ 21,000 екземпляръ, които е прѣснълъ безплатно изъ всички села и градове въ страната. Информационното бюро е доставило повече отъ 188 планове за модерни кокошарници и за построяване контролни гнѣзда. Сжщото е дало повече отъ 920 съвета — За отчетното време има 2095 изходящи и 1870 входящи писма. Хвърчащия листъ, 10 заповѣди за доходно птицевъдство е издаденъ въ 2,000 екземпляра и прѣснатъ въ окрѣга безплатно — Клубътъ е импортиралъ на своитѣ членове направо отъ странсто, респективно Франция, расови кокошки отъ раситѣ Б. Легхорни и Ротисладъ 65 птици, а така сжщо и 14 инкубатори, които даватъ отлични резултати на лупимостъ! Устройва почти всѣкѣ седмица сказки и събрания въ по-големитѣ пунктове, а така сжщо и птицевъдни конференции. Първата такава се състоя на 1 априлъ въ с. Кнѣжа.

Клубътъ е реализиралъ следния бюджетъ: Приходъ 18,713 лв. Разходъ 16,868 — остатъкъ въ каста 1845 лева.

Съставъ на управителния съветъ: Председателъ: Ив. Ив. Миндиликовъ, Подпредседателъ: Дръ Сим. Игнатовъ, секр-касиеръ: Мирчо Цоневъ, членове: Ив. Добревъ и Ат. Бойчиновъ. Контролна комисија: Ив. Байчевъ и Дръ Хр. Спасовъ.

Клуба на птицевъдцитѣ въ гр. Варна и окрѣга, чиито уставъ е изпратенъ за одобрение въ министерството, има съставъ на управителния съветъ: Цонко Ханджиевъ — председателъ, Георги Диноловъ и Петъръ Антоновъ — подпредседатели, Руси Пенаковъ — секретаръ, Борисъ Антоновъ — касиеръ; съветници: г-жа Весела Пенчева и Ал. Тодоровъ; контроленъ съветъ: председателъ Тодоръ Чехларовъ; членове: Драгомиръ Джиговъ и Хр. Ив. Поповъ — Клуба е отпечатилъ 2 апела въ нѣколко хиляди екземпляра и ги разпространява навсѣкѣ изъ окрѣга за пропагандиране идаята и записване членове отъ двата вида.

Образуването на 6. II. 1928 год. Птицевъдно д-во въ с. Кѣжа брой вече 27 члена, които работятъ усилено за проагитиране на птицевъдната идея въ този край. Дружеството прави всички усилия за образуванъ на подобни сдружения изъ ближнитѣ села. Състава на управителния съветъ е: Жеко В. Чолаковъ — председателъ, Начо Н. Осиковски — подпредседателъ, Никола Ст. Станчевски — секр. касиеръ, членове: Георги Константиновъ и Ив. п. Илиевъ. Контроленъ съветъ: Киро Ив. Цанковъ и Александъръ Д. Копчевъ.

Въ с. Беброво (Еленско) на 13. III. е образувано птицевъдно Д-во „Ярка“ Съставъ на управ. съветъ: предс. Христо Кждревъ, секр. касиеръ свещ. Ив. Паликовъ и членове: Марко Поповъ, Антонъ Поповъ и Илия Стойчевъ; контр. съветъ Хр. Драгановъ и Стефанъ Алексиевъ дружеството брой до сега 16 члена

Образуваня Клубъ на птицевъдцитѣ въ гр. Орѣхово и омолоята проявява усиленна дейность въ окрѣга на своя районъ и възможность. Устава на сдружението е утвърдено отъ М-вото на земледелието и Д. И. на 28. II. 1928 год. Членове на управ. съветъ сж. Председателъ: П. Д. Пековъ, подпредседателъ: Дръ Хр. Ушевъ секретаръ: Мило Ив. Пековъ, касиеръ: Дочо М. Тихоловъ, членъ Я. Сандуловъ; контр. съветъ: Тодоръ Ламбревъ и Владимиръ Иосифовъ.

На 18 мартъ въ с. Турски Изворъ (тетевенско) е основано птицевъдно Д-во, което ще има за целъ да поощрява и подпомага модернизиранието на птицевъдството въ селото и околнитъ нему села. Избрани сж: Управ. съветъ: председателъ И. Влаховъ, подпредседателъ Еф. Иотовъ, секр. касиеръ: Вуто Рѣзняковъ; контр. съветъ: Н. Нейковъ и Н. Ивановъ.

Новообразуваня се клубъ на птицевъдцитѣ въ гр. Стара-Загора проявява усиленна агитационна дейность. Съставъ на управителния съветъ: М. Х. Димитровъ, Дръ Юр. Ангеловъ, Грозю Господиновъ.

На 15. II 1928 год въ с. Левски — плъвенско по инициативата на Д-ръ Б. Николов се образува птицевъдно дружество. Избрани сж отъ общото събрание за управителенъ съветъ: Д-ръ Б. Николов, Петъръ Димовъ, Маноль Тодоръ Димитровъ, Антоанъ Жековъ, Ангелъ Ат. Добревъ, контролна комисия: Н. Дончевъ, Веселинъ Шишковъ и Симеонъ Геновски.

Въ гр. Шуменъ по инициативата на г-нь П. Петровъ (Д-ръ Земледѣлската катедра и Стефанъ Енчевъ е образувано Птицевъдна кооперация съ капиталъ 100,000 лева. Пожелаваме успѣхъ на инициаторитѣ въ подетото и благородно дѣло.

Въ общото си годишно събрание птицевъдната кооперация „Птицевъдъ“—Пловдивъ презъ м. февруарий т. г. е преизбранъ за председателъ на упр. съветъ на кооперацията г-нь Дако Ив. Тошевъ — Директоръ на Земледѣлската подвижна катедра.

Основано е и утвърденъ устава на птицевъдно д-во „Пиринска птица“ въ гр. Горна-Джумая съ управителенъ съветъ: Ал М. Аврамовъ, Ст. Янчевъ, Сл. Г. Поповъ и Априлъ Ингилізовъ (Д-ръ Земледѣлската подвижна катедра).

Птицевъдното д-во въ гр. Гор. Орѣховица учредено на 18 мартъ, има първото си събрание на 1 т. м. въ което държавния агрономъ Ат. Вълчановъ държа рефератъ: Стопанското значение на птицевъдството и мѣрки за повдигането му. Дружеството брой вече 40 члена. Съставъ на управ. съветъ: председателъ Д-ръ Г. Георгиевъ, подпредседателъ Ат Вълчановъ (аграномъ) секр.-касиеръ: Христо Круневъ и членове: Иосифъ Юрдановъ, Иванъ Илиевъ. Контроленъ съветъ: Ламби Ламбриновъ. Анастасъ Бъчваровъ и Илия Рибаровъ.

На 22 II т. м. въ с. Гостиля (орѣховско) е основано Птицевъдно д-во „Плимутрокъ“. Д-вото брой до сега 18 члена. Съставъ на управ. съветъ: председателъ Тома Велчевъ, подпредседателъ Дичо Цековъ, секр.-касиеръ Ат. Минчевъ и контрол съветъ: Адамъ Ив. Бочовъ и Пав. Стефановъ.

По инициативата на г-нь Д-ръ Керановъ, ветеринаренъ лекаръ въ с. Торлокъ (разградско) е основано Кооперативно Птицевъдно Производително Д-во. Председателъ на управителния съветъ е горепоменатия. Пожелаваме ползотворна работа и добри резултати на скромнитѣ деятели въ областъта на птицевъдството.

По инициативата на г-нь Прокопъ Морзовъ въ Русе е основано птицевъдно д-во „Миньорка“ на 25 XII 1927 г. Управителното тѣло има следния съставъ: председателъ Прокопъ Морзовъ, секретаръ: Дим. Ив. Миновски, касиеръ — Никола Владовъ, а конр. съветъ съ състои отъ Б. Прациловъ и Ат. Дюлгеровъ. Д-вото брой 70 члена:

Въ Балбунаръ е основано птицевъдно д-во „Птица“ съ управителенъ съветъ: Ст. Деневъ (държавенъ агрономъ), Христо Шоповъ (мир. сждия) и Д. Цоневъ (землед. администраторъ).

Станете членове на птицевъднитѣ клубове и д-ва, единствени организации, които ратуватъ за модернизирание и подобрене на вашето птицевъдно стопанство.

Редакцията като предупреждава всички птицевъдни д-ва, клубове и кооперации да изпълнятъ своето задължение къмъ единственото списание на птицевъдството и абониратъ всичкитѣ си членове; или същевременно управата на същитѣ да изпращатъ редовно сведения изъ дейноститѣ си, които ще помѣства редовно въ отдѣлъ „дружественна хроника“.

Редакцията, като апелира настоятелно къмъ всички птицевъдни д-ва и кооперации да абониратъ своите членове за сп. „Модерно птицевъдство“, умолява същитѣ да съобщатъ броя на членоветѣ—абонати, за да имъ се изпраща същото чрезъ д-вата.

Отъ Ред. комитетъ.

ЙОСИФЪ ШЕРЦЕЛЪ

ПРЕДСТАВИТЕЛЪ НА ФИРМАТА ЛИСКА & ВОНКА

Фабрика за инкубатори — Ухринъвесъ

СОФИЯ

ул. „Богомилъ“ № 25. Телефонъ № 2738.

Постояненъ фабриченъ складъ

на всъкакви уреди за отглеждане и развъждане на всички домашни птици и животни, уредба на модерни птицевъдни дворове и стопанства въ всъкакви размъри за расово и индустриално птицевъдство.

Инкубатори

изкуствени майки, машини за гойни капсули, апарати за гушене, контролни гнѣзда, автоматични хранилки и водопойки, костомѣлки, трѣворезалки, цвеклорезалки, сламорезалки, ярмомелки, апарати за поникване на зърнени храни, крилни шипки, контролни нумерирани прѣстени, планове за модерни американски курници и др. Костено брашно. порцеланови и камфорови полози, усилвателни дезинфекциозни средства и пр.

Доставямъ

така сжщо отдѣлни машини и комплектни инсталации за използване на всички земледѣлски произведения, като сушилни за плодове, зърнени храни, пашкули и др., дестилатори и пр. и пр.

Цени най-достъпни,

износни срочни изплащания, сведения и технически съвети най-добдосъвестни, винаги безплатно.

